

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. balandžio 14 d. *

Byloje C-104/02

dėl 2002 m. kovo 20 d. pagal EB sutarties 226 straipsnį pateikto ieškinio dėl valstybės
įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama G. Wilms, nurodžiusi adresą dokumen-
tams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Vokietijos Federacinę Respubliką, atstovaujamą W.-D. Plessing ir R. Stüwe,
padedamų *Rechtsanwalt* D. Sellner,

atsakovę,

* Proceso kalba: vokiečių.

palaikomą

Belgijos Karalystės, atstovaujamos A. Snoecx, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai R. Schintgen ir J. N. Cunha Rodrigues (pranešėjas),

generalinė advokatė C. Stix-Hackl,
posėdžio sekretorė M.-F. Contet, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. gegužės 27 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2004 m. liepos 13 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Šiuo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo nustatyti, kad:

- per vėlai pateikdama Bendrijos dispozicijai nuosavas lėšas, Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė savo įsipareigojimus, kylančius iš 1992 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 1214/92 dėl Bendrijos tranzito procedūros taikymo ir tam tikrų tos procedūros supaprastinimo sąlygų (OL L 132, p. 1) 49 straipsnio ar 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1, toliau – Įgyvendinimo reglamentas) 379 straipsnio kartu su 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EEB, Euratomas) Nr. 1552/89, įgyvendinančio Sprendimą 88/376/EEB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL 155, p. 1), 2 straipsnio 1 dalimi;

- nurodyti Vokietijos Federacinei Respublikai sumokėti į Bendrijų biudžetą dėl pavėluoto įskaitymo priskaičiuotinas palūkanas už laikotarpį iki 2000 m. gegužės 31 d. pagal Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsnį, o už laikotarpį po 2000 m. gegužės 31 d. — pagal 2000 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinančio Sprendimą 94/728/EB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 130, p. 1) 11 straipsnį.

Teisinis pagrindas

Bendrijos muitų teisė

- 2 Skirtingi, nors ir savo turiniu iš esmės identiški, teisės aktai atitinkamai galiojo laikotarpiu, su kuriuo susijęs šis ieškinys, t. y. nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 1996 m. gruodžio 31 d.

6

- 3 Bendrijos tranzito procedūrą 1993 m. reglamentavo 1990 m. rugsėjo 17 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2726/90 dėl Bendrijos tranzito (OL L 262, p. 1) ir Reglamentas Nr. 1214/92, iš dalies pakeistas 1992 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 3712/92 (OL L 378, p. 15, toliau – Reglamentas Nr. 1214/92).

- 4 Skolą muitinei 1993 m. reglamentavo 1987 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2144/87 dėl skolos muitinei (OL L 201, p. 15), iš dalies pakeistas 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 4108/88 (OL L 361, p. 2, toliau – Reglamentas Nr. 2144/87), ir 1989 m. kovo 8 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 597/89, nustatantis Reglamento Nr. 2144/87 dėl skolos muitinei įgyvendinimo sąlygas (OL L 65, p. 11).

- 5 Skolos muitinei apskaitos ir surinkimo srityje 1993 m. galiojo 1989 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1854/89 dėl skolą muitinei sudarančių importo arba eksporto muitų sumų įtraukimo į apskaitą ir mokėjimo sąlygų (OL L 186, p. 1).

- 6 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1, toliau – Muitinės kodeksas), kodifikavo Bendrijos muitų teisės srityje taikomus teisės aktus. Dėl šio kodekso buvo priimtos įgyvendinimo nuostatos, įtvirtintos Įgyvendinimo reglamente. Šie dokumentai taikomi nuo 1994 m. sausio 1 d.

- 7 Atsižvelgdamos į tai, kad skirtingų muitų teisės aktų, atitinkamai taikomų laikotarpiu, su kuriuo susijęs šis ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo, turinys iš esmės yra identiškas, šalys, pateikdamos savo argumentus Teisingumo Teismui, dažniausiai remiasi tik nuo 1994 m. sausio 1 d. taikomomis nuostatomis, t. y. Muitinės kodeksu ir Įgyvendinimo reglamentu. Todėl toliau pateikiamoje lentelėje išvardytos ginčijamu laikotarpiu atitinkamai taikytinos nuostatos. Kartu Muitinės kodekso ir Įgyvendinimo reglamento tekstas pateikiamas po šia lentele.

1993 kalendoriniai metai	1994 ir 1995 kalendoriniai metai
Reglamento Nr. 2726/90 1 straipsnis ir 3 straipsnio 2 dalies a punktas	Muitinės kodekso 91 straipsnio 1 dalies a punktas ir 2 dalies a punktas
Reglamento Nr. 2726/90 11 straipsnio 1 dalies a ir b punktai	Muitinės kodekso 96 straipsnis 1 dalies a punktas
Reglamento Nr. 2144/87 2 straipsnio 1 dalies c punktas	Muitinės kodekso 203 straipsnis
Reglamento Nr. 2144/87 2 straipsnio 1 dalies d punktas	Muitinės kodekso 204 straipsnis
Reglamento Nr. 1854/89 2 straipsnio 1 dalis	Muitinės kodekso 217 straipsnio 1 dalis
Reglamento Nr. 1854/89 3 straipsnio 3 dalis	Muitinės kodekso 218 straipsnio 3 dalis
Reglamento Nr. 1854/89 4 straipsnis	Muitinės kodekso 219 straipsnis
Reglamento Nr. 1854/89 6 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnis	Muitinės kodekso 221 straipsnio 1 ir 3 dalys
Reglamento Nr. 2726/90 22 straipsnio 1 ir 4 dalys	Igyvendinimo reglamento 356 straipsnio 1 ir 5 dalys
Reglamento Nr. 2726/90 34 straipsnio 3 dalis	Igyvendinimo reglamento 378 straipsnis
Reglamento Nr. 1214/92 49 straipsnis	Igyvendinimo reglamento 379 straipsnis
Reglamento Nr. 1214/92 50 straipsnis	Igyvendinimo reglamento 380 straipsnis

Muitinės kodeksas

- 8 Remiantis Muitinės kodekso 91 straipsnio 1 dalies a punktu ir 2 dalies a punktu:

„1. Taikant išorinio tranzito procedūrą iš vienos Bendrijos muitų teritorijos vietos į kitą gali būti gabenamos:

- a) ne Bendrijos prekės, kurios neapmokestinamos importo muitais bei kitais privalomaisiais mokesčiais ir kurioms netaikomos prekybos politikos priemonės;

<...>

2. 1 dalyje nurodytas gabenimas atliekamas:

<...> taikant išorinio Bendrijos tranzito procedūrą

<...>“

- 9 Muitinės kodekso 96 straipsnio 1 dalies a ir b punktai numato:

„1. Už prievolių, susijusių su išorinio Bendrijos tranzito procedūra, įvykdymą atsako jos vykdytojas. Jis atsako:

- a) už nesugadintų prekių pristatymą per nustatytą terminą į paskirties muitinės įstaigą, deramai prižiūrint, kad nebūtų pažeistos muitinės panaudotos prekių identifikavimo priemonės;
- b) už nuostatų, susijusių su Bendrijos tranzito procedūra, laikymąsi.“

10 Pagal Muitinės kodekso 203 straipsnį:

„1. Importo skola muitinei atsiranda:

— neteisėtai paimant iš muitinės priežiūros importo muitais apmokestinamas prekes.

2. Skola muitinei atsiranda prekių paėmimo iš muitinės priežiūros momentu.

3. Skolininkais laikomi:

— asmuo, paėmęs prekes iš muitinės priežiūros,

— bet kurie asmenys, dalyvavę taip paimant prekes ir žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės paimamos iš muitinės priežiūros,

- bet kurie asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo paimtos iš muitinės priežiūros,

ir

- atitinkamais atvejais asmuo, turėjęs vykdyti prievoles, susijusias su laikinuoju prekių saugojimu arba su prekėms įformintos muitinės procedūros taikymu.“

11 Remiantis Muitinės kodekso 204 straipsniu:

„1. Importo skola muitinei atsiranda:

- a) neįvykdžius bent vienos iš prievolių, susijusių su importo muitais apmokestinamų prekių laikinuoju saugojimu arba su joms įformintos muitinės procedūros taikymu;

arba

- b) nesilaikant reikalavimų, kurių privaloma laikytis įforminant prekėms atitinkamą procedūrą arba taikant joms sumažintą arba nulinę importo muito normą dėl prekių galutinio vartojimo,

203 straipsnyje nenurodytais atvejais, išskyrus, kai nustatyta, kad minėti pažeidimai neturi esminės įtakos tinkamam laikinojo prekių saugojimo arba atitinkamos muitinės procedūros taikymui.

2. Skola muitinei atsiranda arba tuo momentu, kai nustojama vykdyti prievolę, kurios nevykdymas sąlygoja skolos muitinei atsiradimą, arba tuo momentu, kai prekėms įforminama atitinkama muitinės procedūra, jeigu po to nustatoma, kad faktiškai nebuvo laikytasi reikalavimų, kurių privaloma laikytis įforminant prekėms tokią procedūrą arba taikant joms sumažintą arba nulinę importo muito normą dėl prekių galutinio vartojimo.

3. Skolininku laikomas asmuo, kuris esamomis aplinkybėmis turi vykdyti prievoles, susijusias su importo muitais apmokestinamų prekių laikinuoju saugojimu arba su joms įformintos muitinės procedūros taikymu, arba asmuo, kuris turi laikytis reikalavimų, kurių privaloma laikytis įforminant prekėms atitinkamą procedūrą.“

12 Muitinės kodekso 215 straipsnis nustato:

„1. Skola muitinei atsiranda toje vietoje, kurioje įvykdomi jos atsiradimą lemiantys veiksmai.

2. Jeigu 1 dalyje nurodytos vietos nustatyti negalima, skola muitinei laikoma atsiradusia toje vietoje, kurioje muitinė prekes pripažino esant tokioje padėtyje, kuriai susidarius atsiranda skola muitinei.

3. Jeigu prekėms įforminta muitinės procedūra nėra baigta, skola muitinei laikoma atsiradusia toje vietoje, kurioje:

— šioms prekėms buvo įforminta atitinkama procedūra,

arba

— šios prekės buvo įvežtos į Bendriją taikant atitinkamą procedūrą.

4. Jeigu pagal muitinės turimą informaciją įmanoma nustatyti, kad skola muitinei jau buvo atsiradusi anksčiau, prekėms esant kitoje vietoje, skola muitinei laikoma atsiradusia toje įmanomoje nustatyti vietoje, kurioje prekės buvo anksčiausiai, kai jau galima laikyti, kad skola muitinei yra atsiradusi.“

13 Muitinės kodekso 217 straipsnio 1 dalis numato:

„Kiekvieną importo muto arba eksporto muto sumą, sudarančią skolą muitinei toliau – „muto suma“), muitinė apskaičiuoja tuojau pat, kai gauna reikiamus duomenis, ir įregistruoja ją apskaitos registruose arba bet kuriose kitose jiems lygiavertėse duomenų laikmenose (įtraukimas į apskaitą).“

14 Remiantis Muitinės kodekso 218 straipsnio 3 dalimi:

„Jeigu skolos muitinei atsiradimo sąlygos skiriasi nuo nurodytų 1 dalyje, atitinkama muto suma turi būti įtraukta į apskaitą ne vėliau kaip per dvi dienas nuo tos dienos, kai muitinė gali:

a) apskaičiuoti atitinkamą muito sumą;

ir

b) nustatyti skolininką.“

15 Pagal Muitinės kodekso 219 straipsnį:

„1. Įtraukimo į apskaitą terminai, nustatyti 218 straipsnyje, gali būti pratęsti:

a) dėl priežasčių, susijusių su valstybių narių administraciniu organizavimu, ypač kai apskaita tvarkoma centralizuotai; arba

b) susidarius ypatingoms aplinkybėms, dėl kurių muitinė negali laikytis minėtų terminų.

Toks pratęstas terminas negali būti ilgesnis kaip 14 dienų.

2. 1 dalyje nustatyti terminai netaikomi susidarius nenumatytoms aplinkybėms arba *force majeure* atvejais.“

16 Remiantis Muitinės kodekso 221 straipsnio 1 ir 3 dalimis:

„1. Įtraukus maito sumą į apskaitą, apie atitinkamas procedūras ją taikant turi būti pranešama skolininkui.

<...>

3. Pranešimas skolininkui nebegali būti pateikiamas pasibaigus trejų metų laikotarpiui nuo skolos muitinei atsiradimo dienos. Tačiau, jeigu priežastis, dėl kurios muitinė negalėjo apskaičiuoti tikslios teisiškai privalomos sumokėti pinigų sumos, buvo veiksmas, dėl kurio galėjo būti iškelta baudžiamoji byla, toks pranešimas gali būti pateikiamas ir pasibaigus nurodytam trejų metų laikotarpiui, jeigu jį pateikti leidžia galiojančios nuostatos.“

17 Muitinės kodekso 236 straipsnio 1 dalis nustato:

„1. Importo arba eksporto muitai grąžinami nustačius, kad tada, kai jie buvo sumokėti, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti arba kad ši suma buvo įtraukta į apskaitą nesivadovaujant 220 straipsnio 2 dalimi.

Importo arba eksporto muitus atsisakoma išieškoti nustačius, kad tada, kai jie buvo įtraukti į apskaitą, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti arba kad ši suma buvo įtraukta į apskaitą nesivadovaujant 220 straipsnio 2 dalimi.

Muitai negrąžinami ir neatsisakoma jų išieškoti, jeigu įvykių, dėl kurių buvo sumokėta arba įtraukta į apskaitą teisiškai neprivaloma sumokėti pinigų suma, priežastis buvo tyčiniai suinteresuoto asmens veiksmai.“

Igyvendinimo reglamentas

18 Pagal Igyvendinimo reglamento 356 straipsnio 1 ir 5 dalis:

„1. Prekės ir T1 dokumentas turi būti pateikti paskirties įstaigai.

<...>

5. Jeigu prekės pateikiamos paskirties įstaigai pasibaigus išvykimo įstaigos nustatytam laikui ir jeigu šis terminas pažeistas dėl aplinkybių, paaiškintų paskirties įstaigai šiai priimtinu būdu ir nepriklausiusių nuo vežėjo arba vykdytojo valios, laikoma, kad pastarasis nustatyto termino nepažeidė.“

19 Įgyvendinimo reglamento 378 straipsnis numato:

„1. Nepažeidžiant Kodekso 215 straipsnio, tais atvejais, kai prekių siunta nebuvo pateikta paskirties įstaigai ir neįmanoma nustatyti pažeidimo arba nusižengimo vietos, laikoma, kad toks pažeidimas arba nusižengimas padarytas:

— valstybėje narėje, kuriai priklauso išvykimo įstaiga,

arba

— valstybėje narėje, kuriai priklauso tranzito įstaiga, veikianti įvažiavimo į Bendriją vietoje, kuriai buvo pateiktas tranzito kontrolės lakštas,

išskyrus atvejus, kai per nustatytą laiką, nurodytą 379 straipsnio 2 dalyje, pateikiami muitinei priimtini įrodymai, pagal kuriuos įmanoma pripažinti, kad tranzito operacija buvo atlikta be pažeidimų, arba nustatyti faktinę pažeidimo arba nusižengimo vietą.

2. Jeigu tokie įrodymai nepateikiami ir todėl laikoma, kad minėtas pažeidimas arba nusižengimas padarytas išvykimo valstybėje narėje arba įvažiavimo valstybėje narėje, minėtose 1 dalies antrojoje įtraukoje, muitus ir kitus privalomuosius mokėjimus, susijusius su atitinkamomis prekėmis, išieško ta valstybė narė, vadovaudamasi Bendrijos arba nacionalinių teisės aktų nuostatomis.

3. Jeigu valstybė narė, kurioje faktiškai buvo padarytas pažeidimas arba nusižengimas, nustatoma nepasibaigus trejų metų laikotarpiui nuo T1 deklaracijos įregistravimo datos, ta valstybė narė, vadovaudamasi Bendrijos arba nacionalinių teisės aktų nuostatomis, išieško muitus ir kitus privalomuosius mokėjimus (išskyrus tuos, kurie buvo išieškoti vadovaujantis 2 dalimi kaip Bendrijų nuosavi ištekliai), susijusius su atitinkamomis prekėmis. Šiuo atveju, jeigu pateiktas tokio išieškojimo įrodymas, anksčiau išieškoti muitai ir kiti privalomieji mokėjimai (išskyrus tuos, kurie buvo išieškoti kaip Bendrijų nuosavi ištekliai), grąžinami.

4. Su tranzito operacija susijusios garantijos neatsisakoma iki minėto trejų metų laikotarpio pabaigos arba iki tol, kol nesumokami muitai ir kiti privalomieji mokėjimai, taikomi valstybėje narėje, kurioje faktiškai buvo padarytas minėtas pažeidimas arba nusižengimas.

Valstybės narės imasi būtinų priemonių išaiškinti bet kurį pažeidimą arba nusižengimą ir taikyti veiksmingas baudas.“

20 Remiantis Įgyvendinimo reglamento 379 straipsniu:

„1. Jeigu prekių siunta nebuvo pateikta paskirties įstaigai ir neįmanoma nustatyti vietos, kurioje buvo padarytas pažeidimas arba nusižengimas, išvykimo įstaiga kiek

įmanydama greičiau, tačiau bet kuriuo atveju nepraėjus 11 mėnesių nuo Bendrijos tranzito deklaracijos įregistravimo, praneša apie tai vykdytojui.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minėtame pranešime, be kitų duomenų, turi būti nurodytas laikas, iki kurio išvykimo įstaigai turi būti pateikti muitinei priimtini įrodymai, pagal kuriuos būtų įmanoma pripažinti, kad tranzito operacija buvo atlikta be pažeidimų arba nustatyti faktinę pažeidimo arba nusižengimo vietą. Tas laikas – trys mėnesiai nuo 1 dalyje nurodyto pranešimo datos. Jeigu minėti įrodymai per tą laikotarpį nepateikiami, valstybė narė, kurios kompetencijai tai priklauso, imasi priemonių išieškoti dėl pažeidimo arba nusižengimo mokėtinus muitus ir kitus privalomuosius mokėjimus. Tais atvejais, kai ta valstybė narė nėra ta pati, kuriai priklauso išvykimo įstaiga, pastaroji valstybė narė nedelsdama informuoja pirmiau minėtą valstybę narę.“

21 Pagal Įgyvendinimo reglamento 380 straipsnį:

„Norint įrodyti, kad tranzito operacija buvo atlikta be pažeidimų, kaip apibrėžta 378 straipsnio 1 dalyje, muitinei priimtinu būdu, *inter alia*, turi būti pateiktas:

- a) muitinės patvirtintas dokumentas, liudijantis, kad atitinkamos prekės buvo pateiktos paskirties įstaigai arba, jei taikomas 406 straipsnis, įgaliotam gavėjui. Tame dokumente pateiktos informacijos turi pakakti minėtoms prekėms identifikuoti; arba

- b) trečiojoje šalyje išduotas muitinės dokumentas, liudijantis, kad prekės buvo išleistos vidaus vartojimui, arba šio dokumento kopija ar fotokopija; tokios kopijos ar fotokopijos tikrumas turi būti patvirtintas organizacijos, patvirtinusios dokumento originalą, atitinkamos trečiosios šalies institucijos arba vienos iš valstybių narių institucijos. Tame dokumente pateiktos informacijos turi pakakti atitinkamoms prekėms identifikuoti.“

22 Įgyvendinimo reglamento 859 straipsnis nustato:

„Toliau nurodyti pažeidimai laikomi neturinčiais esminės įtakos tinkamam laikinojo prekių saugojimo arba atitinkamos muitinės procedūros taikymui, kaip apibrėžta Kodekso 204 straipsnio 1 dalyje, jei:

- jie nėra susiję su bandymu neteisėtai paimti prekes iš muitinės priežiūros,
 - jie nėra atsiradę dėl akivaizdaus atitinkamo asmens aplaidumo, ir
 - visi formalumai, būtini su prekėmis susijusiai situacijai sureguliuoti, vėliau atliekami:
- 1) viršijamas nustatytas laikotarpis, per kurį prekės turėjo būti pateiktos vienam iš muitinės sankcionuotų veiksmų, numatytų taikant laikinąjį saugojimą arba tam tikrą muitinės procedūrą, įforminti, jei terminas būtų pratęstas, kai prašymas dėl jo pratęsimo būtų pateiktas laiku;

- 2) tais atvejais, kai prekėms įforminta tranzito procedūra, viršijamas nustatytas laikotarpis, per kurį prekės turi būti pateiktos paskirties įstaigai, jeigu jos pateikiamos vėliau;
- 3) tais atvejais, kai prekėms taikomas laikinasis saugojimas arba joms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra, atliekamas prekių tvarkymas, kuriam neduotas išankstinis muitinės sutikimas, su sąlyga, kad atlikti tokį tvarkymą būtų leista, jei to būtų paprašyta;
- 4) tais atvejais, kai prekėms įforminta laikinojo įvežimo procedūra, prekės naudojamos leidime nenurodytu būdu, su sąlyga, kad taip jas naudoti taikant šią procedūrą būtų leista, jei to būtų paprašyta;
- 5) tais atvejais, kai prekėms taikomas laikinasis saugojimas arba joms įforminta muitinės procedūra, prekės gabenamos negavus atitinkamo leidimo, su sąlyga, kad muitinei paprašius prekės gali būti jai pateiktos;
- 6) tais atvejais, kai prekėms taikomas laikinasis saugojimas arba joms įforminta muitinės procedūra, prekės išvežamos iš Bendrijos muitų teritorijos arba įvežamos į laisvąją zoną ar padedamos į laisvąjį sandėlį neatlikus būtinų formalumų;
- 7) tais atvejais, kai prekėms dėl jų galutinio vartojimo taikomas palankus muitų režimas, prekės, dar nepradėjus jų naudoti pagal numatytą paskirtį, perduodamos apie tai neinformavus muitinės, jei:

a) perdavimas įregistruotas prekes perdavusio asmens apskaitos registruose;

ir

b) asmuo, kuriam perduotos prekės, turi leidimą atitinkamai jomis disponuoti.“

Bendrijų nuosavų išteklių sistema

- 23 Remiantis 1988 m. birželio 24 d. Tarybos sprendimo 88/376/EEB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 185, p. 24) 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktais:

„Toliau nurodytos pajamos sudaro nuosavus išteklius, įskaitomus į Bendrijų biudžetą:

- a) rinkliavos, priemokos, papildomos arba kompensacinės išmokos, papildomos sumos arba koeficientai ir kiti mokesčiai, kuriuos Bendrijų institucijos yra nustatčiusios ar nustatys prekybai su valstybėmis ne narėmis pagal bendrąją žemės ūkio politiką, taip pat įnašai ir kiti mokesčiai, numatyti pagal bendrą cukraus rinkų organizavimą;

- b) Bendrojo maitų tarifo maitai ir kiti Bendrijų institucijų prekybai su valstybėmis ne narėmis nustatyti ar nustatysimi maitai, ir maitai už prekes, kurioms taikoma Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutartis.“ (Neoficialus vertimas)

24 Remiantis Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsniu:

„1. Pagal šį reglamentą Bendrijai priklausanti nuosavų išteklių, nurodytų Sprendimo 88/376/EB, Euratomas 2 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, suma nustatoma iš karto, kai kompetentingos valstybės narės institucijos praneša skolininkui apie mokėtinus mokesčius. Pranešimas pateikiamas iš karto, kai nustatomas skolininkas ir kompetentingos administracijos institucijos gali apskaičiuoti mokesčio dydį, laikydamosios visų tokiu atveju taikomų Bendrijos teisės nuostatų.

2. 1 straipsnis taikomas, jeigu pranešimas turi būti pataisytas.“ (Neoficialus vertimas)

25 To paties reglamento 11 straipsnis nustato:

„Už bet kokią pavėluotą įmokos įskaitymą į 9 straipsnio 1 dalyje nurodytą sąskaitą valstybė moka palūkanas, kurios yra dviem punktais didesnės už pareigos atsiradimo dieną tos valstybės narės pinigų rinkoje trumpalaikėms finansavimo operacijoms taikomą palūkanų normą. Ši palūkanų norma padidinama 0,25 punkto už kiekvieną pavėluotą mėnesį. Padidintos palūkanos taikomos visą vėlavimo laikotarpį.“ (Neoficialus vertimas)

Ikiteisminė procedūra

- 26 1996 m. sausio 12 d. laišku Komisija pateikė Vokietijos valdžios institucijoms tradicinių nuosavų išteklių patikrinimo, 1996 m. kovo 6–17 d. atlikto jos tarnybų Vokietijoje, ataskaitą. Šioje ataskaitoje Komisija nustatė tam tikrus vėlavimo atvejus atliekant muitinės tranzito procedūrą 1993–1994 m., kurie, šios institucijos nuomone, lėmė pavėluotą atitinkamų nuosavų išteklių pervedimą. Komisijos teigimu, šis vėlavimas susijęs su tuo, kad buvo praleistas keturiolikos mėnesių terminas, numatytas Reglamento Nr. 1214/92 49 straipsnyje ir Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnyje kartu su Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalimi.
- 27 Teigdama, kad pavėluotai pervedus nuosavus išteklius atsiranda pareiga sumokėti palūkanas pagal Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsnį, Komisija pareikalavo iš Vokietijos valdžios institucijų regioninėse mokesčių inspekcijose nedelsiant pradėti apmokestinimo procedūrą, visų pateiktų prieš daugiau kaip 14 mėnesių ir dar neiformintų T1 dokumentų atveju patikrinti pavėluotą nuosavų išteklių pervedimą ir pateikti jai informaciją apie tai su sąrašu, kuriame kiekvienos regioninės direkcijos atveju būtų nurodytas vėlavimas išieškoti mokesčius *a posteriori*, susijęs su tranzito procedūromis, neužbaigtomis nuo 1993 m. sausio 1 d.
- 28 Per antrą 1995–1996 m. patikrinimą, kurį Komisija atliko 1997 m. lapkričio mėnesį, buvo nustatyti kiti keturiolikos mėnesių termino, numatyto Reglamento Nr. 1214/92 49 straipsnyje ir Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnyje, pažeidimo atvejai.
- 29 Argumentą, kurį pateikė Vokietijos muitinės institucijos, siekdamos pateisinti šį termino praleidimą, tai yra, kad jos pirmiausia bandė mokėjimo tikslais identifikuoti

prekių gavėją ar vežėją, Komisija atmetė, remdamasi aiškiu Reglamento 1214/92 49 straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio tekstu.

- 30 Komisija paragino Vokietijos valdžios institucijas pradėti visų per pastaruosius keturiolika mėnesių pateiktų ir neįformintų dokumentų T1 apmokestinimo procedūrą bei pranešti Komisijai apie pavėluotą mokesčio nustatymą, užtikrinti, kad ateityje neįformintų tranzito dokumentų atveju apmokestinimo procedūra bus pradėta per keturiolikos mėnesių terminą ir atsakyti į ankstesnę Komisijos patikrinimo ataskaitą.
- 31 1998 m. balandžio 28 d. laiške Vokietijos valdžios institucijos, neneigdamos keturiolikos mėnesių termino pažeidimo fakto, tvirtino, kad jos neprivalo surinkti maito mokesčio per keturioliką mėnesių po to, kai buvo įregistruota T1 deklaracija. Jų teigimu, Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnyje numatytas ne privalomas, o rekomenduojamas terminas. Išvykimo įstaiga, atsižvelgdama į trejų metų terminą, numatytą Muitinės kodekso 221 straipsnio 3 dalyje, dar turi pakankamai laiko išieškoti mokesčius iš skolininko. Dėl to neturėtų atsirasti palūkanų Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsnio prasme.
- 32 1998 m. liepos 14 d. laišku Komisija pateikė Vokietijos valdžios institucijoms pakartotiną prašymą ne vėliau kaip iki 1998 m. rugsėjo 1 d. pateikti jai 1995 m. patikrinimo ataskaitoje reikalaujamą informaciją, kad būtų galima apskaičiuoti palūkanas, remiantis Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsniu.
- 33 1998 m. rugsėjo 18 d. laiške Vokietijos valdžios institucijos pakartojo ir patvirtino 1998 m. balandžio 28 d. laiške pateiktus argumentus, susijusius su 1997 m.

patikrinimo ataskaita. Komisijos tikrintojų šioje ataskaitoje pakartotinai reikalaujama informacija jiems nebuvo pateikta.

- 34 1999 m. lapkričio 15 d. Komisija išsiuntė Vokietijos valdžios institucijoms oficialųjį pranešimą, kuriame dar kartą išdėstė savo nuomonę, kuri buvo aprašyta pirmiau, prašydama šių institucijų per du mėnesius pateikti savo paaiškinimus šiuo klausimu.
- 35 2000 m. vasario 1 d. atsakyme, pateiktame 2000 m. vasario 24 d. laišku, Vokietijos vyriausybė patvirtino savo poziciją, kad keturiolikos dienų terminas yra tik rekomenduojamas, todėl mokesčiai gali būti surenkami ir pasibaigus šiam terminui, jeigu paieškos procedūra truko ilgiau kaip vienuolika mėnesių. Ji taip pat tvirtina, kad daugeliu atvejų paieškos procedūra negali būti užbaigta per vienuoliką mėnesių, kadangi pasikeitimas informacija tarp valstybių narių gali pareikalauti daugiau laiko. Be to, nesant reikiamos informacijos mokesčiui apskaičiuoti ir įtraukti į apskaitą, Muitinės kodekso 217 ir 221 straipsniai apmokestinimui visuomet numato bendrą trejų metų terminą.
- 36 2000 m. liepos 19 d. argumentuotoje nuomonėje Komisija, inter alia, nurodė, kad Vokietijos Federacinės Respublikos argumentai prieštarauja aiškiam Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio tekstui. Be to, jos nuomone, iš šios nuostatos prasmės ir tikslo pagreitinti procedūrą išplaukia, kad pažeidimas turi būti nustatytas kuo greičiau.
- 37 2000 m. rugsėjo 14 d. pranešime, išsiųstame tos pačios dienos laišku, Vokietijos vyriausybė informavo Komisiją, kad ir toliau laikosi savo pozicijos. Tokiomis aplinkybėmis Komisija nusprendė pateikti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

- 38 Savo ieškiniu Komisija pirmiausia prašo pripažinti, kad, laiku nepervesdama nuosavų išteklių pavėluoto išorinio Bendrijos tranzito procedūrų įforminimo atvejais 1993–1996 m., Vokietijos Federacinė Respublika atitinkamai pažeidė 1994 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 2 dalį ir 1993 m. taikyto Reglamento Nr. 1214/92 49 straipsnio 2 dalies trečią sakinį kartu su Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsniu.
- 39 Antra, Komisija prašo Teisingumo Teismo nurodyti Vokietijos Federacinei Respublikai „pervesti į Bendrijos biudžetą palūkanas už pavėluotą įtraukimą į apskaitą“ už laikotarpį iki 2000 m. gegužės 31 d. pagal Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsnį, o už laikotarpį po 2000 m. gegužės 31 d. – pagal Reglamento Nr. 1150/2000 11 straipsnį.

Dėl priimtinum

Šalių argumentai

- 40 Vokietijos vyriausybė išreiškia abejones dėl viso ieškinio priimtumo. Jos nuomone, proceso dėl įsipareigojimų neįvykdymo tikslas – nutraukti esantį pažeidimą. Įsipareigojimų neįvykdymas nustatytinas tik remiantis tuo, ar pasibaigus argumentuotoje nuomonėje nurodytam terminui valstybė narė vis dar pažeidžia Bendrijos teisę. Tačiau Komisija netvirtina, kad Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė Bendrijos teisę pasibaigus argumentuotoje nuomonėje nustatytam 2000 m. rugsėjo

mėnesio terminui. Neginčytina, kad ilgą laiką iki šios datos Vokietijos vyriausybė, atsižvelgdama į Komisijos tikrintojų pastabas, ragino muitinės tarnybas dar griežčiau laikytis Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnyje numatytų terminų, nors ir neatsisakė savo pozicijos; kad, priešingai, nei teigia Komisija, šie terminai nėra imperatyvūs.

- 41 Komisija savo ruožtu teigia, kad ieškinys priimtinas. Jos nuomone, pažeidimas egzistuoja ir toliau, kadangi dėl to, jog palūkanos už nagrinėjamą pavėluotą pervedimą nebuvo pervestos į Bendrijos biudžetą, aiškiai atsirado tęstinis įsipareigojimų nevykdymas.
- 42 Vokietijos vyriausybė išreiškia abejones dėl ieškinio priimtumo dar ir todėl, jog antruoju prašymu Komisija siekia, kad atsakovė būtų įpareigota pervesti į Bendrijos biudžetą palūkanas dėl pavėluoto išteklių įrašymo į sąskaitą. Jos teigimu, iš EB sutarties 228 straipsnio 1 dalies išplaukia, kad procese dėl įsipareigojimų neįvykdymo Teisingumo Teismas turi tik konstatuoti įsipareigojimų neįvykdymą, o nacionalinės institucijos – pačios nuspręsti, kokią išvadą reikia padaryti dėl tokio konstatavimo, turint omeny, kad pažeidimą būtina nedelsiant pašalinti. Todėl antrasis prašymas atmestinas kaip nepriimtinas, nes šiuo prašymu Komisija tik pateikia ieškinį dėl tariamo palūkanų įsiskolinimo sumokėjimo.
- 43 Komisija atsako, kad Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsnyje įtvirtinta konkreti ir besąlyginė pareiga sumokėti palūkanas už vėlavimą. Kituose procesuose dėl įsipareigojimų neįvykdymo Teisingumo Teismas jau atkreipė dėmesį į tokią pareigą (1986 m. kovo 20 d. sprendimas *Komisija prieš Vokietiją*, 303/84, Rink. p. 1171, 19 punktas). Be to, EB sutarties 228 straipsnis netrukdo Teisingumo Teismui pateikti nuorodų, kurios būtų naudingos konstatuotam įsipareigojimų neįvykdymui pašalinti. Galiausiai valstybė narė neturi diskrecijos sprendžiant pažeidimo

pašalinimo būdo klausimą, nes nagrinėjamų palūkanų pervedimas yra vienintelė galimybė pašalinti konstatuotą įsipareigojimų neįvykdymą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 44 Dėl pirmo nurodyto prieštaravimo dėl priimtino, susijusio su tuo, kad baigiantis argumentuotoje nuomonėje nustatytam terminui Vokietijos muitinės institucijos laikėsi Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnyje nustatytų terminų, pažymėtina, kad net, jei tai būtų teisinga, Vokietijos Federacinė Respublika atsisako pervesti Komisijos reikalaujamas palūkanas už šiame ieškinyje nurodytą laikotarpį, t. y. 1993–1996 m., kurio atveju buvo konstatuotas šių terminų praleidimas, ir tą pripažino ši valstybė narė.
- 45 Tačiau iš nusistovėjusios teismų praktikos išplaukia (žr., *inter alia*, 1991 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C-96/89, Rink. p. I-2461, 38 punktą), kad egzistuoja neatsiejamas ryšys tarp pareigos nustatyti nuosavus Bendrijų išteklius, įrašyti juos į Komisijos sąskaitą per nustatytus terminus ir galiausiai sumokėti palūkanas už vėlavimą.
- 46 Todėl tuomet, jei Komisijos kaltinimas dėl vėlavimo įtraukti į apskaitą skolą muitinei ir pervesti atitinkamus nuosavus išteklius į Komisijos sąskaitą būtų pagrįstas, negalima atmesti galimybės, kad baigiantis argumentuotoje nuomonėje nurodytam terminui nebuvo pašalinti visi įsipareigojimų neįvykdymo padariniai, pirmiausia – nesumokėtos palūkanos pagal Reglamentą Nr. 1552/89. Dėl to egzistuoja suinteresuotumas, kad prireikus būtų konstatuotas nurodytas įsipareigojimų neįvykdymas.
- 47 Taigi pirmasis prieštaravimas dėl priimtino atmetinas.

- 48 Dėl antro prieštaravimo dėl priimtino, kuris buvo pateiktas tik dėl antro Komisijos prašymo, pažymėtina, kad šioje ieškinio dalyje Komisija prašo Teisingumo Teismo nurodyti Vokietijos Federacinei Respublikai „pervesti į Bendrijos biudžetą palūkanas už pavėluotą įtraukimą į apskaitą“ už laikotarpį iki 2000 m. gegužės 31 d. pagal Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsnį, o už laikotarpį po 2000 m. gegužės 31 d. – pagal Reglamento Nr. 1150/2000 11 straipsnį.
- 49 Neabejotina, kad ieškiniu pagal EB sutarties 226 straipsnį siekiama, jog būtų pripažinta, kad valstybė narė nevykdo savo įsipareigojimų Bendrijai. Tokio įsipareigojimo neįvykdymo konstatavimas, remiantis pačiu EB sutarties 228 straipsnio tekstu, reikalauja, kad atitinkama valstybė narė imtųsi priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti. Kita vertus, Teisingumo Teismas negali nurodyti šiai valstybei imtis konkrečių priemonių.
- 50 Todėl Teisingumo Teismas, nagrinėdamas ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, negali pasisakyti dėl prašymų, kuriais, kaip yra šiuo atveju, siekiama, kad Teisingumo Teismas nurodytų valstybei narei sumokėti palūkanas už vėlavimą.
- 51 Tokiomis aplinkybėmis nagrinėjamo ieškinio prašymas, susijęs su palūkanų už vėlavimą pagal Reglamento Nr. 1552/89 11 straipsnį sumokėjimu, turi būti paskelbtas nepriimtinas ir jam pagrįsti pateiktas argumentas dėl šio straipsnio pažeidimo atmetinas kaip nepriimtinas.
- 52 Esant šioms aplinkybėms, nagrinėjant šį ieškinį bus vertinamas tik ieškinio pagrindas, susijęs su Vokietijos Federacinės Respublikos vėlavimu 1993–1996 m. pervesti nuosavus išteklius, pažeidžiant Reglamento Nr. 1214/92 49 straipsnį ar Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnį kartu su Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalimi.

Dėl ieškinio pagrįstumo

Šalių argumentai

- 53 Komisija tvirtina, kad iš Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio ir Reglamento Nr. 1214/92 49 straipsnio teksto bei atsižvelgiant į Bendrijos teisės aktų leidėjo siekiamą tikslą matyti, jog šios nuostatos įpareigoja muitinės institucijas užtikrinti, kad skola muitinei *a posteriori* būtų išieškota kuo greičiau ir ne vėliau kaip per keturioliką mėnesių nuo to momento, kai šioms institucijoms tampa žinomi skolininkas ir jam nurodytina skola (Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalis).
- 54 Įgyvendinimo reglamento 379 straipsniu siekiama paraginti muitinės institucijas veikti kuo greičiau, kad būtų išvengta neigiamų padarinių Bendrijos biudžetui. Pavojus, kad muitinės skolos nebus įmanoma nustatyti, bėgant laikui auga (skolininkas nerandamas ar bankrutuoja). Kartu keturiolikos mėnesių laikotarpis, taikomas tik išimtiniais atvejais, yra maksimalus terminas, kurio nesilaikydama atitinkama valstybė narė pavėluotai perveda nuosavus išteklius.
- 55 Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnyje nustatytų terminų nepaisymas turi neigiamos įtakos ne tik Bendrijos, bet ir kitų valstybių narių interesams, kurioms pavėluoto nuosavų išteklių įtraukimo į apskaitą atveju gali tekti kompensuoti galimus finansavimo trūkumus.
- 56 Vokietijos Federacinė Respublika tvirtina, kad nei Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnis, nei Reglamento 1214/92 49 straipsnis nenustato valdžios institucijoms jokio maksimalaus ar naikinamojo termino.

- 57 Jos nuomone, pats Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 1 dalies tekstas parodo, kad nėra numatytas joks naikinamasis terminas. Ši nuostata taip pat nėra skirta užtikrinti Bendrijos interesui, kad muito mokesčiai būtų surenkami kuo greičiau, ką reglamentuoja tik Muitinės kodekso 217 ir paskesni straipsniai. Įgyvendinimo reglamento 378 ir paskesnių straipsnių, paremtų EB sutarties 215 straipsniu, taisyklės, susijusios su preliminarium klausimu, t. y. su apmokestinimą lemiančių faktinių aplinkybių nustatymu, kuris kartais gali užsitęsti.
- 58 Vokietijos vyriausybė pažymi, kad užsitęsęs faktinių aplinkybių nustatymui, Vokietijos muitinės institucijos negali laikyti vienuolikos mėnesių termino dažniausiai dėl nuo jų nepriklausančių aplinkybių, už kurias atsakingos kitų valstybių narių muitinės institucijos.
- 59 Prielaida, kad Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 2 dalis nustato kokį nors maksimalų terminą muitinės institucijoms, pagrįsta dar mažiau nei šio straipsnio 1 dalies atveju. Vien iš šios nuostatos teksto matyti, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas nereikalauja, jog institucijos surinktų mokesčius ar rinkliavas baigiantis ar iki pasibaigs trijų mėnesių terminas.
- 60 Jeigu įrodymai būtų pateikti likus mažai laiko iki šio trijų mėnesių termino pabaigos, muitinės institucijos privalėtų patikrinti jų patikimumą. Be to, deklaracijas pateikęs asmuo galėtų pateikti alternatyvius įrodymus Įgyvendinimo reglamento 380 straipsnio prasme. Tik atlikusios patikrinimą muitinės institucijos turėtų galimybę prireikus konstatuoti skolą muitinei ir nustatyti jos dydį bei skolininką. Tačiau toks patikrinimas kartais gali užtrukti labai ilgai.
- 61 Be to, jokia aplinkybė neleidžia daryti išvados, kad valstybės narės Bendrijos atžvilgiu yra įpareigosotos surinkti muito mokesčius ir pervesti nuosavus išteklius, nors santykiuose su muitinės skolininku jos dar gali išieškoti muitus ir praėjus keturiolikai

mėnesių. Muitinės institucijoms privalomas tik Muitinės kodekso 221 straipsnio 3 dalyje numatytas trejų metų terminas.

- 62 Vokietijos vyriausybė taip pat tvirtina, kad netgi tuo atveju, jei šie terminai būtų suprantami kaip privalomi, jų nebūtų galima sumuoti, kadangi jie skirti skirtingiems adresatams. Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 1 dalies tikslas – paskatinti valstybių narių institucijas kuo greičiau atlikti paieškos procedūrą ir greitai bendradarbiauti, o 2 dalimi siekiama paraginti vykdytoją aktyviai bendradarbiauti išsiaiškinant faktinę padėtį, grasinant jam įpareigojimu sumokėti mokesčius valstybėje narėje, kurioje yra išvykimo įstaiga. Todėl logiška išvada, kad sumuoti galima tik tiems patiems adresatams nustatytus maksimalius terminus.
- 63 Apskritai prie Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 1 ir 2 dalyje nustatytų terminų neišvengiamai prisidės laikotarpis, per kurį muitinės institucijos turi atlikti tyrimus ir patikrinimus, susijusius su šio reglamento 380 straipsnyje nurodytais įrodymais.
- 64 Galiausiai, nuostatos dėl skolos muitinei įtraukimo į apskaitą ir pranešimo yra Muitinės kodekso 217–221 straipsnių dalykas. Kol nėra pateiktų duomenų, būtinų mokesčiui apskaičiuoti ir įtraukti į apskaitą, Bendrijos teisės aktų leidėjas suteikia trejų metų laikotarpį mokesčiams surinkti.
- 65 Belgijos vyriausybės, įstojusios į bylą palaikyti atsakovės reikalavimų, nuomone, keturiolikos mėnesių terminas nėra nei galutinis, nei naikinamasis, o tik rekomen-

duojamas terminas, nurodantis datą, nuo kurios valstybė narė turi pradėti skolos muitinei išieškojimo procedūrą.

- 66 Jos teigimu, skolos muitinei išieškojimas, remiantis Muitinės kodekso 220 ir paskesniais straipsniais, suponuoja, kad valstybė narė turi pakankamai laiko. Pasibaigus keturiolikos mėnesių terminui išvykimo įstaiga dar nedisponuoja visais duomenimis, reikalingais nagrinėjamai skolai muitinei apskaičiuoti.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 67 Pirmiausia pažymėtina, kad Vokietijos vyriausybė neginčija Komisijos konstatuotų faktinių aplinkybių, susijusių su skola muitinei, atsiradusia dėl Bendrijos išorinio tranzito procedūros pažeidimų, dėl kurios šiame ieškinyje nurodytu laikotarpiu, t. y. 1993–1996 m., Vokietijos muitinės institucijos nepradėjo išieškojimo procedūros per Muitinės kodekso 218 straipsnyje nustatytą dviejų dienų terminą, pasibaigus Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 2 dalies trečiame sakinyje ir atitinkamose anksčiau galiojusiose nuostatose nustatytam trijų mėnesių terminui. Tačiau, priešingai nei teigia Komisija, ši vyriausybė mano, kad pradėjusi išieškojimo procedūrą praėjus daugeliui mėnesių po to, kai pasibaigė šis trijų mėnesių terminas, ji nepažeidė savo įsipareigojimų, kylančių iš Bendrijos muitų teisės.
- 68 Šiuo atžvilgiu primintina, kad pagal Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 1 dalį, jeigu prekių siunta nebuvo pateikta paskirties įstaigai ir neįmanoma nustatyti vietos, kurioje buvo padarytas pažeidimas arba nusižengimas, išvykimo įstaiga kuo greičiau, tačiau bet kuriuo atveju nepraėjus vienuolikai mėnesių nuo Bendrijos tranzito deklaracijos įregistravimo, praneša apie tai vykdytojiui.

- 69 Nors 2002 m. lapkričio 14 d. Sprendime *SPKR* (C-112/01, Rink. p. I-10655, 40 punktas) Teisingumo Teismas nusprendė, kad vienuolikos mėnesių termino nepaisymas savaime neužkerta kelio išieškoti skolą muitinei iš vykdytojo, tačiau paties sprendimo 34 punkte jis pažymėjo, kad šis terminas nustatytas administracijos institucijoms, o juo siekiama užtikrinti, kad šios institucijos greitai ir vieningai taikytų skolos muitinei išieškojimo nuostatas, jog būtų nedelsiant pervesti Bendrijų nuosavi ištekliai. Todėl vienuolikos mėnesių termino laikymasis, neturėdamas įtakos skolos muitinei egzistavimui, vis dėlto yra privalomas valstybėms narėms jų įsipareigojimų Bendrijai, susijusių su Bendrijų nuosavų išteklių pervedimu, atžvilgiu.
- 70 Be to, remiantis Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 2 dalimi, šio straipsnio 1 dalyje minėtame pranešime, greta kitų duomenų, turi būti nurodytas laikas, iki kurio išvykimo įstaigai reikia pateikti muitinei priimtinus įrodymus, pagal kuriuos būtų įmanoma pripažinti, kad tranzito operacija buvo atlikta be pažeidimų, arba nustatyti faktinę pažeidimo arba nusižengimo vietą. Tas laikas yra trys mėnesiai nuo to paties straipsnio 1 dalyje nurodyto pranešimo datos. Jeigu minėti įrodymai per šį laikotarpį nepateikiami, valstybė narė, kurios kompetencijai tai priklauso, „imasi priemonių išieškoti“ mokėtinus muitus ir kitus privalomuosius mokėjimus.
- 71 2005 m. sausio 20 d. Sprendimo *Honeywell Aerospace* (C-300/03, Rink. p. I-689) 24 ir 25 punktuose Teisingumo Teismas nusprendė, kad iš Įgyvendinimo reglamento 378 straipsnio 1 dalies ir 379 straipsnio 2 dalies teksto matyti, kad išvykimo įstaigos pranešimas vykdytojui apie laiką, iki kurio gali būti pateikti reikalaujami įrodymai, yra būtinas ir turi būti nurodytas prieš skolos muitinei išieškojimą. Šis laikas skirtas apsaugoti vykdytojo interesus suteikiant jam trijų mėnesių laikotarpį pateikti galimus įrodymus, pagal kuriuos būtų įmanoma pripažinti, kad tranzito operacija buvo atlikta be pažeidimų arba nustatyti faktinę pažeidimo arba nusižengimo vietą. Todėl valstybė narė, kurioje yra išvykimo įstaiga, gali pradėti importo muitų išieškojimą tik, jeigu, inter alia, ji vykdytojui pranešė, kad šis turi per tris mėnesius pateikti reikalaujamus įrodymus ir kad jie nebuvo pateikti per šį terminą.

- 72 Iš pirmiau išdėstytų argumentų išplaukia, kad tuomet, jei, kaip yra nagrinėjamoje byloje, prekių siuntos nebuvo pateiktos paskirties įstaigai ir neįmanoma nustatyti vietos, kurioje buvo padarytas pažeidimas arba nusižengimas, išvykimo įstaiga, užtikrindama, jog Bendrijų nuosavi ištekliai būtų pervesti greitai, praneša apie tai vykdytojui kuo greičiau, tačiau bet kuriuo atveju nepraėjus vienuolikai mėnesių nuo Bendrijos tranzito deklaracijos įregistravimo. Šiame pranešime suinteresuotam asmeniui turi būti nurodyta, kad jam suteikiamas trijų mėnesių laikotarpis, per kurį išvykimo įstaigai turi būti pateikti muitinei priimtini įrodymai, pagal kuriuos įmanoma pripažinti, jog tranzito operacija buvo atlikta be pažeidimų, arba nustatyti faktinę pažeidimo arba nusižengimo vietą. Jeigu, pasibaigus šiam terminui, minėti įrodymai nepateikiami, valstybė narė, kurios kompetencijai tai priklauso, „imasi priemonių išieškoti“ mokėtinus muitus ir kitus privalomuosius mokėjimus.
- 73 Šiuo atžvilgiu, Muitinės kodekso 217 straipsnio 1 dalis nustato, kad kiekvieną importo muito arba eksporto muito sumą, sudarančią skolą muitinei, muitinė „apskaičiuoja“ tuoju pat, kai „gauna reikiamus duomenis“, ir „įregistruoja ją apskaitos registruose“.
- 74 Remiantis Muitinės kodekso 218 straipsnio 3 dalimi, „atitinkama muito suma turi būti įtraukta į apskaitą“ ne vėliau kaip per dvi dienas nuo tos dienos, kai muitinė „gali apskaičiuoti atitinkamą muito sumą ir nustatyti skolininką“. Muitinės kodekso 219 straipsnis leidžia pratęsti šį terminą daugiausiai iki keturiolikos dienų dėl priežasčių, susijusių su valstybių narių administraciniu organizavimu, arba susidarius ypatingoms aplinkybėms, dėl kurių muitinė negali laikytis minėtų terminų. Pagal Muitinės kodekso 221 straipsnio 1 dalį apie muito sumą turi būti pranešama skolininkui, „įtraukus (ją) į apskaitą“.
- 75 Šiame ieškinyje Komisija iš esmės kaltina Vokietijos muitinės institucijas nepradėjus skolos muitinei išieškojimo procedūros per dvi dienas pasibaigus Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 2 dalyje nustatytam trijų mėnesių laikotarpiui. Konkrečiai ji jas kaltina neįtraukus į apskaitą atitinkamos muito sumos, remiantis Muitinės

kodekso 218 straipsnio 3 dalimi, ir nepranešus apie ją skolininkui pagal Muitinės kodekso 221 straipsnio 1 dalį, nuo ko priklauso nuosavų išteklių sumos nustatymas pagal Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalį.

- 76 Vokietijos vyriausybės teigimu, valstybės narės neprivalo išieškoti skolos muitinei iš karto pasibaigus trijų mėnesių laikotarpiui po Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 1 dalyje nustatyto vienuolikos mėnesių termino.
- 77 Šis teiginys atmestinas.
- 78 Komisija teisingai pažymėjo, kad iš paties Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 2 dalies trečio sakinio teksto išplaukia, kad, pasibaigus ten nustatytam trijų mėnesių laikotarpiui, valstybės narės privalo pradėti išieškojimo procedūrą šios nuostatos prasme. Toks aiškinimas būtinas užtikrinti, kad šios institucijos greitai ir vieningai taikytų skolos muitinei išieškojimo nuostatas, siekiant veiksmingai ir greitai pervesti Bendrijų nuosavus išteklius.
- 79 Šis aiškinimas taip pat nėra nesuderinamas su Muitinės kodekso 221 straipsnio 3 dalimi, leidžiančia pranešti apie mokėtinus muitus per trejus metus nuo skolos muitinei atsiradimo. Iš tikrųjų šia nuostata siekiama užtikrinti teisinį tikrumą numatant maksimalų pranešimo skolininkui apie skolą muitinei terminą. Tačiau ja nekeliamas įsipareigojimų Bendrijai galiojimo klausimas, kurie kyla muitinės

institucijoms iš Muitinės kodekso ir Įgyvendinimo reglamento, siekiant užtikrinti, kad būtų greitai ir vieningai taikomos skolos muitinei išieškojimo nuostatos, siekiant greitai ir veiksmingai pervesti Bendrijų nuosavus išteklius.

80 Remiantis Muitinės kodekso 217 straipsnio 1 dalimi, 218 straipsnio 3 dalimi ir 219 straipsniu, skolą muitinei atitinkančios sumos, dėl kurių pateiktas šis ieškinys, turi būti apskaitytos per dviejų dienų terminą, kuris gali būti pratęstas daugiausiai iki keturiolikos dienų. Remiantis Muitinės kodekso 221 straipsnio 1 dalimi, skolos muitinei suma skolininkui turi būti pranešta iš karto ją apskaičius. Šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kai muitinės institucijos gauna būtiną informaciją, todėl gali apskaičiuoti muto mokestį ir nustatyti skolininką. Tačiau, priešingai nei teigia Vokietijos vyriausybė, taip yra ne vėliau kaip pasibaigus Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 2 dalyje nustatytam trijų mėnesių terminui.

81 Kalbant apie skolos muitinei nustatymą, pirmiausia pažymėtina, kad tokiais atvejais, kurie nagrinėjami šioje byloje, kai išoriniam Bendrijos tranzitui įformintos siuntos nepateikiamos paskirties įstaigai per išvykimo įstaigos nurodytą terminą, preziumuojama, kad atsirado skola muitinei, o skolininkas yra vykdytojas. Tokiu atveju, jei neįmanoma nustatyti vietos, kurioje buvo padarytas pažeidimas arba nusižengimas, remiantis Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 1 dalimi, išvykimo įstaiga per 11 mėnesių nuo Bendrijos tranzito deklaracijos įregistravimo praneša apie tai vykdytojui.

82 Remiantis Muitinės kodekso 379 straipsnio 2 dalies pirmu ir antru sakiniu, šiame pranešime turi būti nurodomas trijų mėnesių terminas, kuris suteikiamas vykdytojui tranzito operacijos teisėtumui įrodyti. Šio sprendimo 71 punkte pažymėta, jog kompetentingos muitinės institucijos gali išieškoti skolą muitinei tik tuomet, jei

pranešė vykdytojui apie tai, kad jis turi per tris mėnesius įrodyti tranzito operacijos teisėtumą, ir šie įrodymai per nustatytą terminą nebuvo pateikti.

- 83 Tačiau generalinė advokatė savo išvados 50 punkte pažymėjo, jog nė vienas požymis neleidžia daryti išvados, kad pateiktų tranzito operacijos teisėtumo įrodymų, pavyzdžiui, išvardytų Įgyvendinimo reglamento 380 straipsnyje nebaigtiniame sąraše, vertinimas pateisintų išimtį iš Muitinės kodekso 218–219 straipsnių dėl muito sumų įtraukimo į apskaitą ir pranešimo apie juos vykdytojui pagal Muitinės kodekso 221 straipsnio 1 dalį netgi tuomet, jei šie įrodymai būtų pateikti paskutinę pirmiau nurodyto trijų mėnesių termino dieną.
- 84 Galiausiai kalbant apie skolininko nustatymą pažymėtina, kad remiantis Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 1 ir 2 dalimis, pasibaigus šiam trijų mėnesių laikotarpiui skolininku laikomas vykdytojas, nelygu aplinkybė, kad atsakomybė galėtų tekti ir kitiems asmenims. Todėl akivaizdu, kad muitinės institucijos, vėliausiai baigiantis trijų mėnesių terminui, gali konstatuoti, kad skolininkas yra vykdytojas.
- 85 Be to, muito sumos nustatymo klausimu pažymėtina, kad, pasak generalinės advokatės išvados 57–62 punktų, nors iš išvykimo įstaigos negalima reikalauti sistemingai apskaičiuoti po kiekvienos tranzito operacijos atsirandančią importo skolą muitinei, atitinkančią muito sumą gavus tranzito deklaraciją, t. y. tuo momentu, kai išvykimo įstaiga iš esmės disponuoja visais duomenimis, būtinais šiems muitams apskaičiuoti, tačiau bet kuriuo atveju nėra jokių priežasčių, kodėl šių skaičiavimų negalima atlikti pranešant vykdytojui apie trijų mėnesių terminą, per kurį jis gali įrodyti tranzito operacijos teisėtumą, t. y. vėliausiai baigiantis Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio 1 dalyje nustatytam vienuolikos mėnesių terminui.

- 86 Galiausiai, kalbant apie maitinės institucijos, kompetentingos išieškoti skolą maitinei, nustatymą, pasakytina, kad Įgyvendinimo reglamento 378 straipsnio 1 ir 2 dalys įtvirtina išvykimo įstaigos valstybės narės kompetencijos prezumpciją. Per trijų mėnesių terminą, nustatytą to paties reglamento 379 straipsnio 2 dalyje, vykdytojas gali pateikti įrodymus, kad pažeidimas buvo padarytas kitoje valstybėje narėje. Komisija teisingai pažymėjo, jog nė vienas veiksnys neleidžia daryti prielaidos, kad šiuo tikslu pateiktų dokumentų vertinimas, net jeigu jie buvo pateikti paskutinę trijų mėnesių termino dieną, negali būti atliktas laikantis dviejų dienų termino po trijų mėnesių laikotarpio pabaigos, o pakankamai pagrįstais atvejais, pratešus terminą dvylika dienų – maksimalaus keturiolikos dienų termino.
- 87 Dėl šių priežasčių Vokietijos vyriausybės argumentai, kad vienuolikos ir trijų mėnesių terminai yra tik rekomenduojami ir kad išieškojimo procedūra neprivalo būti pradėta per trijų mėnesių terminą, kadangi baigiantis šiam terminui kompetentingos maitinės tarnybos neturi galimybės iš karto pradėti skolos maitinei išieškojimo procedūros, atmetini.
- 88 Galiausiai skolos maitinei sumos pranešimas vykdytojui tik pasibaigus trijų mėnesių terminui nesudaro jam neproporcingos naštos. Iš tikrųjų, vėliau paaiškėjus, kad išorinio Bendrijos tranzito procedūra buvo tinkamai atlikta per nustatytą terminą arba kad ji buvo atlikta tinkamai, nors ir vėluojant, vykdytojas gali atgauti sumokėtas sumas, o tai priėmus Maitinės kodeksą aiškiai nurodyta jo 236 straipsnio 1 dalyje, jeigu pažeidimas, remiantis Maitinės kodekso 204 straipsnio 1 dalimi kartu su Įgyvendinimo reglamento 859 straipsniu, aiškiai neturi esminės įtakos tinkamam atitinkamos maitinės procedūros taikymui.

- 89 Iš pirmiau pateiktos analizės išplaukia, jog pavėluotas pranešimas apie atitinkamą muito sumą, pažeidžiant Muitinės kodekso 221 straipsnio 1 dalį ir 218 straipsnio 3 dalį, automatiškai reiškia pavėluotą Bendrijos teisės į nuosavus išteklius Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio prasme nustatymą. Remiantis šia nuostata, ši suma nustatoma „iš karto“, kai kompetentingos valstybės narės institucijos praneša skolininkui apie mokėtinus mokesčius, o pranešimas, laikantis visų tuo atveju taikomų Bendrijos teisės nuostatų, nagrinėjamu atveju – Muitinės kodekso ir Įgyvendinimo reglamento, pateikiamas iš karto, kai nustatomas skolininkas, ir kompetentingos administracijos institucijos gali apskaičiuoti mokesčio dydį.
- 90 Dėl to pirmas kaltinimas laikytinas pagrįstu tiek atsižvelgiant į Muitinės kodekso ar Įgyvendinimo reglamento, tiek į ankstesniu laikotarpiu, dėl kurio pateiktas šis ieškinys, galiojusias, iš esmės identišką nuostatą.
- 91 Remiantis tuo, kas pirmiau išdėstyta, konstatuotina, kad pernelyg vėlai pateikdama Bendrijos dispozicijai nuosavas lėšas, Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė savo įsipareigojimus, kylančius iš Reglamento Nr. 1214/92 49 straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 379 straipsnio kartu Reglamento Nr. 1552/89 2 straipsnio 1 dalimi.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 92 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti išlaidas, ir Vokietijos Federacinė Respublika didele dalimi pralaimėjo bylą, ji

turi padengti išlaidas. Remiantis to paties straipsnio 4 dalimi Belgijos Karalystė padengia savo išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. Per vėlai pateikdama Bendrijos dispozicijai nuosavas lėšas, Vokietijos Federacinė Respublika pažeidė savo išipareigojimus, kylančius iš 1992 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 1214/92 dėl Bendrijos tranzito procedūros taikymo bei tam tikrų tos procedūros supaprastinimų sąlygų 49 straipsnio ir 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, 379 straipsnio kartu su 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EEB, Euratomas) Nr. 1552/89, įgyvendinančio Sprendimą 88/376/EEB, Euratomas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos, 2 straipsnio 1 dalimi.**
- 2. Atmesti likusią ieškinio dalį.**
- 3. Priteisti iš Vokietijos Federacinės Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**
- 4. Belgijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.